

Урок 8

Гіганти віри: Ісус Навин і Калев

I. Вступ

- Вітаю вас, шановні друзі! Ми продовжуємо досліджувати уроки СШ IV-го кварталу. Ці уроки названі *Уроками віри від Ісуса Навина*.
- Минулого разу ми відкрили з вами *головний урок віри від Ісуса Навина: Шукайте ж найперше Царства Божого і праведності Його, – а все це вам додасться* (Матв. 6:33).
- Цей знаменитий закон ми назвали *законом практичного богослов'я*. Він містить два вектори, два напрямки:
- *Вертикальний – шукати найперше Божого, і горизонтальний – усе це додасться.*
- На попередньому уроці ми розглянули, як діяв цей закон в житті цілого народу! Ізраїль *найперше шукав* Бога, близьких стосунків з Ним, а Господь додавав їм *усе це...*
- Сьогодні ми побачимо дивовижну дію цього ж закону на іншому рівні – особистому – в житті двох ізраїльтян.
- Ми відкриємо для себе найвищу степінь пошуків Бога цими людьми. І найвищу степінь Господнього відгуку «всім цим»...

Питання 1: *Хто ж ці двоє людей? Відповідає заголовок сьогоднішнього уроку:*

Гіганти віри: Ісус Навин і Калев

Питання 2: *А до чого закликає Пам'ятковий вірш? Євр. 13:7*

- Апостол Павло закликає нас згадати й дослідити життя цих двох гігантів віри, й *перейняти їхню віру*.
- Це ми сьогодні й будемо робити на уроці СШ.

II. Основна частина

- Почнемо з Калева, бо він старший за Ісуса Навина. І саме він взяв на себе ініціативу протистати неправдивому свідченню 10-ти розвідників.

Додатки до рубрики: Вірність (неділя)

Питання 1: *Читаємо про нього наступні тексти: Числ. 13:6; І. Нав. 14:6 (І ч.), 14 (І ч.).*

- Отже, Калев був син Єфуннеїв, з коліна Юди, *кеназзеянин*.

Питання 2: *Що означає це уточнення – «кеназзеянин»? Бут. 36:15; 1Хр. 1:53*

- Ім'я *Кеназ*, від котрого походить слово *кеназзеянин*, уперше в Біблії зустрічається в книзі Буття. Кеназ був онуком Ісава, *царем едомським*.

- Але ми не можемо ототожнити його з Кеназом – предком Калева, котрий був нащадком Юди, а не Ісава.

Питання 3: *Яке подальше уточнення дає Святе Письмо? І. Нав. 15:17; Суд. 1:13; 1 Хр. 4:13, 15.*

- Тепер усе стало на свої місця: Калев і Отніїл – два брати, сини Кеназа із Юдиного племені.

- Калев був старший брат Отніїла. З Отніїлом на сьогоднішньому уроці ми ще зустрінемося.

- А тепер поговоримо про саме ім'я Калев...

Питання 4: *Що воно означає?*

- «Єврейський і халдейський Словник до книг Старого Завіту» Штейнберга дає найперше, корінне значення дієслова «калев», як *затримувати, захищати*.

Питання 5: *Підходить це ім'я нашому герою віри Калеву? Читаємо І. Нав. 14:8 (ІІ ч.). Що означає слово «обставати»?*

- *Словник української мови* дає таке значення слова «обставати»: *заступатися за когось, захищати* (СУМ. Т. V).

- Калев захищав, заступався за Самого Бога Ягве! Дивовижно...

Питання 6: *Невже Господь має потребу в людському захисті та заступництві?*

- Так! Навіть вислів *захист Бога, оправдання Бога* відзначений в теології спеціальним терміном – *теодицея*...

- Отже, Калев став *захисником Бога, адвокатом, апологетом* Бога Ягве!

Питання 7: А що свідчить Мойсей та автор книги – Ісус Навин – про Калева, як адвоката Ягве? І. Нав. 14:9 (І ч.), 14 (ІІ ч.).

- Ці свідки підтверджують слова Калева, що він *обставав за Господа*. Це не просто бравада / хвастощі.

- Калев дійсно *обставав за Ягве Богом Ізраїля!*

Питання 8: Від кого ж Калев захищав Бога? Хто робив напад на Нього?

Чис. 14:6-10

- Назвемо декілька імен цих нападників: *Гаддіїл, Амміїл, Геуїл...* Ми помічаємо спільне закінчення цих імен?

- Закінчення *-їл* в єврейському імені – це скорочене ім'я Бога Ізраїля... Який парадокс! Ті, хто носили в своєму імені ім'я Бога, напали на Бога!

- І саме проти них виступив Калев! Він став їхнім обвинувачем / прокурором!

Питання 9: Читаємо Числ. 14:9 (І ч.).

- Подивіться, як чітко цей прокурор називає речі своїми іменами! Він привселюдно визначив поведінку євреїв, як *бунт, повстання, заколот*.

Питання 10: Чи він ризикував? Чому він пішов проти цілого Ізраїля, наражаючи своє життя на небезпеку? Матв. 6:33

- Воістину, Калев «найперше шукав *праведності Бога*»! Теодицею, захист *праведності Бога* цим простим ізраїльтянином слухав цілий Усесвіт...

- Калев *найперше шукав Божу славу* не просто серед буденних справ. Захист честі Господа був для нього *перше*, ніж власне життя!

- Це *найвища степінь пошуку Царства Божого і праведності Його!*

Додатки до рубрики: «Дай же мені цей гористий край» (понеділок)

Питання 1: Чи винагородив Ягве Свого вірного адвоката? Чи додав йому «все це»? Числ. 14:24

- *Найвищий пошук Бога* вимагає *найвищого «всього цього»*. Калев став винятком із тисяч і тисяч євреїв, тіла котрих полягли в пустелі...

- Його, котрий ризикував життям заради Бога, Ягве винагородив життям...
Більше того!

Питання 2: Читаємо Числ. 14:24 (перший вираз).

- *Рабом Господа* багато разів був названий Мойсей; Ісус Навин також... Сам Месія був *Рабом Бога!* І Калев був названий так само: *Раб Мій*.

- Яка честь! І це ще не вся його нагорода!

Питання 3: *Послухаємо, що сказав цей гігант віри, коли йому було 85 років... Читаємо І. Нав. 14:8. (II ч.).*

- Зауважмо, Калев не говорить *мій Бог*, але *Бог мій*. Така перестановка займенника й іменника ставить логічний наголос на займеннику: *Бог МІЙ!*

- Найбільшим із «*усього цього*», що додав йому Бог, був *Сам Бог*... Проте на цьому герой віри не зупинився!

- Він захотів стати адвокатом Господа... ще раз!

Питання 4: *Читаємо І. Нав. 14:10-12.*

- Калев попросив дати йому Хеврон, населений велетнями... Саме в цьому місті жив велетень велетнів – Кір'ят-Арба, найбільший велетень!

- Калеву вже 85, але він знову ризикує життям, аби тепер ще раз довести всьому народові вірність і могутність Ягве!

- Бо сорок років цей муж носив у серці обітницю, яку Бог дав йому особисто.

Питання 5: *Що це за обітниця? Числ. 14:24; І. Нав. 14:9*

- Так і сталося! Тих велетнів, котрих злякалися діти Ізраїля, побив сивочолий 85-тилітній старець.

Питання 6: *Чим він побив своїх ворогів? Вірою! Євр. 11:34 (II ч.)? Але нам не зрозумілі наступні слова Калева? І. Нав. 14:12 (II ч.).*

- *Може Господь буде зі мною...* На перший погляд може здатися, що Калев сумнівається, він не впевнений у перемозі...

- Муж віри *упевнений*, але не *самовпевнений*!

Питання 7: *Пригадаємо трьох юнаків біля розпаленої печі: Дан. 3:17, 18*

- На протигагу самовпевненості, віра є смиренною... Вона найперше дає місце волі Божій, а сама іде слідом.

- Як розвинути таку віру, ми поговоримо нижче, коли будемо досліджувати історію другого гіганта віри – Ісуса Навина.

Питання 8: *Що рухало Калевом, коли він просив «гористий край»? Які були його мотиви?*

- «Прохання Калева було продиктоване не бажанням почестей і слави. Старий відважний воїн бажав залишити своєму народові приклад, який прославив би

Бога і надихав усі покоління до повного підкорення краю, який їхні батьки вважали недосяжним» (ПП, [512, 513]).

Додатки до рубрики: Сила прикладу (вівторок)

Питання 1: Для кого сьогодні особливо актуальний приклад Калева?

- Для нас, брати й сестри – 85-тилітніх, 75-тилітніх, 60-тилітніх членів церкви. Ми знаємо, що справу Божу на землі буде завершувати молодь...

Питання 2: Який спадок ми, ветерани Церкви, передаємо молодим? Чи надихає їх наша віра? Звернемо увагу на слова Калева: І. Нав. 14:11. Чи наша віра, шановні ветерани, сьогодні така сама, як і 40 років тому?

Які слова з наших уст лунають в Церкві? Слова віри, чи сумніву?

- Подивіться, як заразили своїм сумнівом 10 розвідників тисячі євреїв! Вони не лише заразили своїм сумнівом, але й своєю смертю...

- «Дихання сумнівів, скарг і невір'я заразне» (2ВВ, 167). «Люди, котрі говорять про віру і розвивають віру, будуть мати її. Але ті, хто виношує сумніви і заявляють про них *вголос*, будуть мати сумніви» (5СЦ, 302).

Питання 3: Чи не краще «заразити» нашу молодь вірою, так як Калев? Кого надихнув приклад його віри? І. Нав. 15:16, 17.

- Віра Калева передалася найперше його домашнім! Молодший брат Калева Отніїл виявляє ту саму віру! І здобуває Девір – також могутню фортецю!

- Є ще одна молода особа, котрій Калев передав свою віру, навіть і спадково!

Питання 4: Читаємо: І. Нав. 15:18, 19.

- Сьогодні вчені генетики твердять, що, практично, майже всі якості й нахили батьків передаються дітям спадково.

- Навіть *релігійність*! (Див. Стасюк О. Більше ніж переможець. С. 45, 46).

- Ахса була мудрою, рішучою жінкою. Їй передалися віра й рішучість її батька.

Питання 5: Послухаємо, з ким порівнює автор Посібника Ахсу.

- «Рішучість Ахси є прообразом наполегливості тих жінок у Євангеліях, яких не відверне натовп чи учні, і вони не здадуться, доки не отримають благословення від Ісуса для себе та своїх сімей» (Посібник, 100).

Питання 6: *Яка ще жінка нагадує Ахсу? Луки 18:1-5. Але яким сумним питанням закінчив Ісус цю розповідь? Вірш 8 (П ч.)*

- Будемо ж усіма силами намагатися передати факел віри нашим дітям і нашій молоді, котрі мають вистояти в останній боротьбі...

Додатки до рубрики: Скромний герой (середа)

- Тепер прийшов час звернути особливу увагу на другого гіганта віри – Ісуса Навина. Саме його обрав Господь стати вождем Божого народу після Мойсея.
- Святе Письмо мало говорить про його особистість, але деякі події проливають світло на його благородну натуру.

Питання 1: *Читаємо І. Нав. 19:49-51. Чи ми зауважили, коли прийшла черга наділити спадщиною вождя Божого народу?*

- В самому кінці розподілу Ханаану...

Питання 2: *Що це нам говорить про його характер?*

- Це не захланна людина, а скромна, саможертвна... Для військової людини, народного керівника такі риси незвичні...

- Більше того!

Питання 3: *Ми зауважили, яке місто для проживання він обрав?*

- *Тімнат-Серах*... Ця назва перекладається як *залишена частина*... *Залишок*... Ніби нікому не потрібний... Крім того сказано, що він *збудував* це місто.

- Очевидно, місто було зруйновано... Одним словом, воєначальнику дісталось щось дуже скромне...

Питання 4: *Чому Ісус обрав саме це непоказне місто? Адже він, як народний вождь, міг сподіватися кращої частки!*

- Місто, яке обрав Ісус Навин, мало одну, найважливішу для нього перевагу...

Питання 5: *Яку? Псал. 26 (27):4*

- Місто Ісуса Навина знаходилося поблизу Шіло, де стояла скинія... Отут ми й знаходимо, чого *найперше шукав* цей гігант віри... І чому став гігантом...

- Для нього не було важливо, чи гарне місце проживання, чи зручне, багате, чи родюча земля... Він, пенсіонер, готовий був жити навіть на горі...

- Але поблизу Господнього дому... *Близькість Господа була для нього добром*... І заради цього *найважливішого* він був готовий жертвувати, як і Калев.

Питання 6: Коли Ісус Навин дійшов до такого розуміння? Вих. 33:11

- Тут мова йде про «намет зустрічі»... Як добре, що перед вивченням книги Ісуса Навина, ми досліджували книгу Вихід...

Питання 7: Пригадуємо цей намет, поставлений Мойсеєм «далеко поза табором»?

- Туди міг заходити кожний ізраїльтянин, щоб спілкуватися з Богом, молитися й сповідатися.

- Ісус Навин *не виходив із цієї скінні*... Ще тоді, будучи юнаком, він зрозумів тайну особистих відносин з Богом.

- І навіть через 40 років ми знову знаходимо його в «наметі зустрічі» з Богом на природі...

Питання 8: Читаємо І. Нав. 5:13 (1 ч.).

- «Ісус Навин залишив табір *для роздумів і молитви*» (ПП, [487]), – пояснює Дух пророцтва.

Додатки до рубрики: Перетворені спогляданням (четвер)

- Подумаймо, брати і сестри, над прикладом життя цих двох гігантів віри: Ісуса Навина та Калева.

- Вони найперше шукали *вертикаль*... І заради неї, заради стосунків з Богом, були готові йти на будь-які жертви!

Питання 1: Як маєтсья справа у нас, адвентистів XXI століття?

- «Наш народ вважали надто незначним, аби бути гідним уваги, але станеться зміна; зараз відбуваються певні рухи. Християнський світ нині вживає заходів, котрі неминуче призведуть до того, що народ – шанувальник Божих Заповідей – приверне увагу суспільства» (2ВВ, 386).

Питання 2: Ми готові до цього?

- Аби нас приготувати, сьогодні Господь дуже чітко сформулював і викладає в середовищі Свого народу спеціальну вістку.

Питання 3: Яку?

- Ту саму, котру викладають нам *Уроки віри від Ісуса Навина* – вістку про особисті тісні стосунки з Господом.

Питання 4: *Що дають нам такі стосунки?*

- Тільки через такі стосунки ми зможемо виконати найважливіше завдання життя!

Питання 5: *Яке?*

- «Ми живемо в цьому світі заради формування характеру для кращого світу» (4СЦ, [236]). «Формування характеру – найважливіша задача, що будь-коли стояла перед людиною (ВО, [205]).

Питання 6: *Читаємо 2 Кор. 3:18. Що означає вислів «від слави в славу»?*

- «Споглядаючи Христа, ви будете перетворюватися від слави в славу, від характеру в характер» (6СЦ, [317]).

- Тільки характер Христа, віддзеркалений в нас, зможе пройти останні події на нашій планеті й перейти в кращий світ...

III. Закінчення:

Питання: *Ми готові зайнятися своєю вертикаллю? Ми готові відводити спеціальний час для споглядання Господа?*

- Почнемо з цього малого – першу найкращу ранкову годину завтрашнього дня – первоплід нашого часу – віддамо Тому, Хто віддає нам увесь Свій час...